

!!! PIERA SUPERAREA !!!

Diurnalul acesta este totu in a doua Marti-séra; dar' prenumeratiunile le primesc 'n tôte dilele IMPRIMARIA "GEORGIU LAZARU" in Gherla — Szamosújvár.

Pretiul de prenumeratiune:
pentru Austro-Ungari'a : pre unu anu 6 fl., pre 6 luni 3 fl., pre 3 luni 1 fl. 50 cr.; — pentru Strainatate pre unu anu e 8 fl. — 20 franci — lei noi.

Tôte siodeniiile, diurnalele de schimb, productele literarie si reclamatiunile suntu de a se tramite la: Redacțiunea diurnalului in Arad, strata Teleki nru 27.

Publicatiunile se socotescu cu 2 cr. de fiecare centimetru quadrat ce-lu ocupa in diurnal, adausu 30 cr. tacse timbrale de fie-care inserare. La repetri mai dese se acordă reduceri insemnante.

Representatiunea

PREPARANDILORU ROMANI

din Gherla

indreptata catra

Vladiculu loru

si suscernuta cu mare
smerenia prin Representan-
tele toturor necajitiloru
si Episcopus ad latus
(Vladicu pe de laturi)

Gura Satului.

Santia T'a!

Dupa ce decădu Santi'a T'a comotisezi pre scaunul ocupatu odinióra cu demnitate de multu regretatului Ioanu Alexi si nefatigatul archipastorul Ioanu Vancea, se chirotonescu de preoti toti aceia cari numai suntu in stare de-a-si căscigá partida priatre betivii satelor si intre-acesti'a intra si forte multi pierde-véra, cari nu sciu cu multu mai multa carte decătu aceia cari se fréca demanéti'a (caudu esu la câmpu) si sér'a (caudu se ieñtorcu acasa) de zidurile Institutului nostru, — cum s'a intemplatu intre altele si mai de aprope că s'a chirotonita una simplieculu, care insusiu a disu: „nici eu n'am mai credintu se o ajungu si acést'a“ — adeca se se vélia popa — si de care si Santi'a vóstra ve-atii fostu declaratn că „î-i lipsesce o rótă“ — si inca si mai de-aprove cu jendariulu batutu tielu in Logiardu si trecutu că in farmecu 'n döne lupi prin tôte studiile clericale —

Elevii institutului pedagogicu venim cu umilientia a Ve rogá se benevoeiti a modifícá punctulu acel'a alu Statutelor diecesane dupa care Preotii suntu Directorii naturali ai scóleloru poporale confessionale, asié că se fia absolvti de sub aceasta sarcina toti aceia pre cari i-atii hirotonit si i ve-ti mai hirotoni Santi'a vóstra asié că in claca, dupa cum a-ti hirotonit pana acumu pre o multime intrati in Stăbulu Domnului, cu ajutoriulu Santiei Vóstre, asié preste gardu. Speram că Santi'a Vóstra care v'a-ti inchisu urechile la versul de ruga a Clericilor si a-ti datu dreptu Armeniloru că se-i omore cu fómea, pentru că a-ti sciutu, că dupa sistemulu de guvernare ce ati inauguratu nu ve-ti ave Lipsa de ei — ve veti intinde cătu, ve-ti poté mai tare urechile la cererea nostra si ni-o ve-ti impleni la momentu cu atâtu mai vertosu căci prin acést'a ve-ti scapá de mare blamu pre dragalasicele creature popesce ale Santiei Vostre, cari scapându preste pragulu scólei, cu neindemanarea loru de-a intrá in asié locu alesu si puçinu calcatu de ei, ar' compromite numai cau'a invetiamentului si se-ar' face de risulu prunciloru scolari. — Vomu indepleni noi si deregatoria de directori si ve asecuram că mai bene decătu acei popi ignorantii ai Santiei Vóstre.

Se traiesci si se te intieptiesci Santi'a T'a!

(Urmáza subscríerile)

Barbirulu.

Cu cinci bricia in o tasica si cu alte instrumente Barbirulu pre toti ne-ascépta facundu-ne complimente Si ne 'nvita la odichna si ne chitesce amaru Dupa mod'a cea mai noua ce a esit in Bazaru.

— Pre unu-lu tunde frumosu dupa mod'a din Francia
Ér' pre altu-lu netediesce dupa mod'a din Anglia,
Pre altulu mi-lu frisuresce dupa metod'a reñtiesca
Ér' pre altulu mi-lu spârlesec dupa mod'a ungurésca!

— Uau'a-i lasa perciuni, se sémene-a rabineru
La altalu stresina-i face se-apara-a capucineru,
Si percu mandra, fina, la cei fara pera pre capu
Le gatesce-'n o minuta din percu han, môle de tiapu!

— Apoi se vedi cum ne rade, a la italiano
Si turcesce, romanesce, anglesesce spaniolo
Si rusesce, ungresce si nemtiesce.... nici nu semti
Cum cu marea-i maestria ne curatiesce de denti!

— Elu este atotu-potinte, elu ne face ce poftim,
Din o natia in alt'a ne stramuta — de dorim;
Deci dar' nu-i nici o minune, si eu crediu că nu te miri
Déca cu-asiá repediue se 'nmultiescu domnii barbiri!

J. P. R.

Chronic'a Eparchiei Oradane.

— 1881 —

(Continuare.)

4. Martisoru.

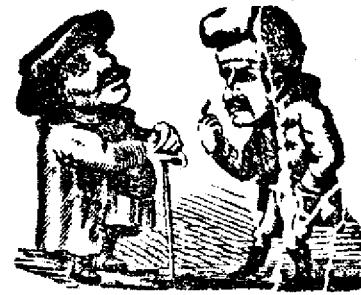
Sfantulu scaunu e adunatu, cu umilintia binefaciarita se asiédia fiecare alesu la loculu seu; din intempiare *presciuta* cei 43 vrednici de-a siedé acolo mai toti se infaci-siédia. — Suna clopotelulu... preotulu mare se cobóra din marirea s'a... se pune in frunte — sfatulu se incepe. — Notarisiulu cetește rôndulu dilei, că sfântulu scaunu are se concréda turm'a parasita de betrauulu pastoriu altui'a.... Mai antaiu se ieu la socota *jertfele oferite intru cinstea sfantului scaunu* de pastorii numerosi, cari dorescu a inschimbá turm'a din pricin'a că ar' fi mai multu laptele si brandi'a, si s'ar' poté hrani mai bine dupa ea, — apoi se incepe desbaterea; se scóla *cei poternici in cuventu* — gurareti — care de care se-si apere fidentiatii, — unulu a *latare* celui mare tace.... zimbesce laconicu.... la unu tempu multi se ostenescu.

Atunci unu *Velu negru* se ivesce si-i acopere pre toti cu uimire . . . ast'feliu li graesc: — Am eu unu cume-tru dulce frate de cruce, pre acel'a l'ati uitatu, éta-lu aci — aréta pre unulu câtu ciotulu, barb'a câtu cotulu — sie-de intre noi vrednicu, de-órece de candu 'lu vedemu aici elu si-a pastratu mai multu credinti'a jurata scaunului care-lu are, — nici-odata nu s'a aredicatu la cuventu că nu cumva se sbóre de su elu — de si *poterea cuventului* lui e cunoscuta la toti *cari l'a audîtu si vediutu*, meritele lui nu le potu insírá, suntu acoperite su *velu*-lu negru alu trecutului . . . Pe aripele vulturelui a shoratu dincodrii unde si-a eluptatu *per plagium nominis* — predicatulu renumitu: *Homorodanulu*, plinu de dorulu a folosi cu sciati'a s'a junimei studiósă la gimnasiulu nostru... ce se dicu de zelulu neobositu, cu care lucră usque sui consumationem pe langa solutiune modesta de nu-i concredamu dupa 2 séu 3 ani turm'a numerósa cu sil'a numita dupa predicatulu seu.

De atunci viéti'a lui e plina de flori, turm'a ce o are intru atât'a 'lu iubesc incâtu si-ar' face cruce dupa elu; escelara in servitiu si invetiaturele s'ale rare — că se nu devina comunu — si că eu atât'u mai multu tempu se pótá impleni *meditando et contemplando intra poculos*. *E romanu adeveratu*, ce apare din trecutulu lui... la ori ce solemnitati toasturile frumóse pline de medua din gur'a lui de miere se potu audi cascigandu placere viua mai alesu la tenerii sburdalnici; — numai un'a ve aducu in minte, că se cunoşcti inteleptiunea lui rara; la o cununia solena se redica si eu unu tonu maiesteticu rostesce toastulu in limb'a s'a materna „*Ádám almát evett vétkezett, együnk hát mi is*“ ce apucatura frumósa din circumstantií... la aceste numai elu si singuru elu e capace... — toti clatina din capu — „Au nu cunoşcti din aceste vrednici'a lui?!”... linisce mormentalala . . . la unu tempu se aude unu glasu tremurandu din o parte: *dara de voru inchide beseric'a de înaintea lui?* cum am patit-o odata cu unu clientu alu nostru? toti 'lu sparia cu privirile loru aspre pe temerariulu. — *Velulu negru* dispare si remane insemnatul clientulu la turm'a cea parasita.

Tempulu.

Tand'a si Mand'a.

- T.** Frate Mando! totu urechia se te faci acù de locu!
M. Dóra nu voiesei a-mi spune că Dunarea-a luatu focu?!
T. Tu totu basme, vorbe góle si nemic'a seriosu,
Scoti de-o leacu de tempu din gura-ti. . . .
M. . . . Acést'a mi-e de prisosu!
T. Dar' asculta mèi nânce, am auditu din Gazete
Că pentru ascurarea banóseloru marafete
Voiesce domni'a nalta a face Gans-dar-Mària
Câtu e Banatulu de mare si intrég'a Unguria.
M. Ingeniósă socóta numai câtu e cám târdie
Că acum'a nici chiar' hotii nu poftescu că se devie
La cassetele cu bani — că o sciu si ei prea bine
Că le-au desiertatul domni'a....
T. . . . fia ori si cum se fia
Numai destulu că cocosii ér' se-oru mai lipsi de pene
Precum s'oru lipsi de lotrii pusthiile ungurene;
Ér' unu Pausz si alti o suta n'oru avé lipsa se mérga
Pentru de-a cautá cu lamp'a unu „curcanu“ in lumea ntréga
Care se-i tiéna de vorba; Bucurescii-oru fi scutiti
De-a duce la puşcaria domnii nostrii iscusiti,
Că Gans-dar-mii, ochi de vultur, nu le-oru dă tempu
[nici prilegiu
Că se faca domnii nostrii din postulu mare — cásilegi.
M. Bravo frate, reu 'mi pare numai că nu am parale
Că ti-asi cumperá unu tubu, spre a-lu purtá in lumea mare
Că scirile ce ti v'a-aduce se le 'mpartasiesci cu mine...
T. Eu o se mergu mai departe....
M. Se-ajungi unde vréi cu bine!

Frénc'a si Flénc'a.

- Tr.** Sora draga! Sora draga! . . .
Fl. Ce e? Nò, ce e?
Tr. Am venit in ruptulu capului . . .
Fl. Că se-mi spuni cev'a nou...
Tr. Cumnatulu Mand'a a fostu in Roman'a la proclama-ei de regatu, si . . .
Fl. Si ti-a adusu unu presentu?
Tr. Si mi-a adusu unu petitoriu.
Fl. Eu mi-am propus a me celibá.
Tr. Eu mi-am propus a-mi celebrá nunt'a, că se nu
remanu féta betrana si se fiu silita a cântá că si *Anic'a Adam Escu* din SieuLi'a Romanésca, care mai eri alalta erá
si ea romana neoasía că si noi in haine si in moravuri, ér'
acum imbracata in haine domnesci nu mai vré a cunoşce
pre Romanasii verde că bradii ci sta cu dijulic'a de-a lun-
gata pre mormeutula lui Dénes a Kovács-ului si horesce ca:

Tuna dómne 'n lacu si'n balta,
 Tuna si'n juni cate-odata
 Ca-su toti orbi, nu vedu ca-su féta
 Sí ca-su buna maritata.
 Draculu iee junii toti
 Ca tare s'a facutu hoti
 Cu mine nu mai vorbescu
 De candu vedu ca me sbârcescu.
 Ei nebunii suntu orbiti
 Si de copile vrăgiti,
 Ca nu sciu prinde 'ndemana
 La-o bâta féta betrana.
 Ei nu vedu, sarile-aru ochii,
 Ca am cincispredice rochii
 Si pe-afatea îi*) cu crâstă
 Incatu potu se fiu nevăsta.
 Par' ca si-au esită din fire
 Ca ambla dupa copile,
 Cari eri sariau dupa usia
 Si-alaltaeri prin cenusia!
 Nici nu-su juni, ci motofleti,
 Natarai copilareti
 Ce nu sciu a socotă
 Cum in lume-i de-a trai.

— Nu, eu nu voiu se-mi cantu mie canticul acestă, ci mai bucurosă altoră.

Fl. Dar' nu te mai ocosi atâtă, că sciu că nu esci fătă popei...

Tr. Si totusiu me maritu.

Fl. Firesce, că tu nu alegi, numai dai cu bătă-n balta.

Tr. ... Da, eu dau cu bătă-n balta,
 Ca-ci-su buna maritata,
 Si-ai'a-ar' dă cu bătă-n teu,
 Se-i vina vreunu meteleu!

In 1 Aprilu.

Totă lumea-i adi voiósă,
 Betrânu, june si copilu
 Uita vieti'a durerosă —
 Că-ci e dî de-antâi Aprilu.

Deci că lumea se nu-mi dică:
 Omu necultu si-nfumuratu,
 Stergu o lacrima ce-mi pica
 Si voiosu la toti me-aratu.

Adi voiescu a-mi face cheffulu;
 Curga vinulu totu părèu,
 Vesella, fericire,
 Stralucescă 'n sinulu meu!

Dî tiégane din vióra
 Se-ti plesnésca strun'a 'n tri,
 Din cositi'a-i balaióra
 Mândr'a alt'a ti-o 'mpletî!

Dar' ce vedu? toti ridu de mine,
 Că de-unu nebunu de inchisu;
 Si in locu că se-mi inchine
 Mai plesnescu cu toti de risu.

Omeni buni! celu ce se-vcérca
 Se lucre pe placulu vost'
 Se sciti că zadarnicu cérca
 Si că-i celu mai mare prostu!
 (Amiculu Familiei.)

De esti seriosu: nu-i tréba, —
 De esti veselu si glumetiu:
 Se cotescu unii pre altii
 Si te mesoru cu dispreți,

Dar' mai dî mèi din vióra
 Se plesnésca strun'a 'n tri,
 Din cositi'a-i balaióra
 Mândr'a alt'a ti-o 'mpletî!

Lumea de-astadi dee-mi pace,
 Nu se vîre 'n tréb'a mea,
 Déca cum me portu nu-i place
 Dieu nice mie de ea.

Ori cum lucru ea me ride, —
 Rida de-astadi câtu o vrea,
 Si eu mai nu crepu adese —
 Atât'a i-mi ridu de ea.

Dar' mai dî mèi din vióra,
 Curga vinulu totu părèu!
 Am cercat multu gustulu lumiei —
 Mai cerce si ea alu meu.. .

* * *

Omeni buni! celu ce se 'ncérca
 Se lucre pe placulu vost'
 Se sciti că baremi cu-o palma
 Decâtă voi este „mai prostu!”

V. B. MUNTEMESCU.

Pe albumulu lui Zab Ou.

Domnedieu creă in lume multe bestii mușcatore,
 Creă lupi, hieni, pantere, tigruli crudu sfasitoriu,
 N'a creatu inse poterea-i nicairi aci sub sóre
 Nice lupu si nice tigru că si tene'-ngrozitoriu!

G. P.-a.

Telegramme.

(Serviciu specialu alu Gurei Satului *)

Gherl'a 10 Aprilie. Chirotonire mare de preotă. Din trup'a jendarilor numai unu individu demeritatu s'a impartasită in săntulu daru. Capacitatea si demnitatea lui e nedisputavera. Scie ceti si scrie mai demultu, si acum mai de două luni a intorsu si santele carti cu ajutoriulu unui singuru profesor; er' intre alte merite jendaresci mai are si acel'a de-a fi suferită martiriu, trecându prin botesulu bâtei la Logiardu.

Gherl'a 11 Aprilie. A séra ovatiani mari din partea jendarilor recunoscatorului meritelor jendaresci Vladicu alu Gherlei. Tôte ferestrelle casarme de jendari illuminate. Banchetu in cinstea Vladicului Gherlei si a jendarului chirotonit de preotu. Unu toastatoriu a disu: „Se bemu intru sanetatea Vladicului — Capitanu pensionatoriu alu nostru!”

Logiardu 12 Aprilie. Poporul de aici intielegându de chirotonirea jendarului batutu la ei, au capetatu pofta de-a se popi si ei. Preotulu e inspaimantat ca déca toti poporenii lui se voru popi apoi cui va mai popi elu. (Popesea-si familiei s'ale, că totu la ace'a o se duca chirotonirea asié cu gramad'a a toturor individilor. „G. S.”)

Gaoci de óue rosii.

Intr'unu cercu X... presintă pe Y... in chipulu urmatoriu:

— Domnilor! Ve presintă pe amiculu meu Y... elu nu e in realitate atâtă de prostu pe cătu 'lu arata esteriorulu...

— Intr'adeveru domnilor, si ve potu marturisi că acéstă este singur'a deosebire dintre mine si amiculu meu! — respunsul celu presintat.

* * *

Unu popa de satu, dintre cesti chirotoniti in tempulu din urma la Gherl'a, cettă intr'o di la biserica unu pasagiu din cazanie. Pagin'a se sfârșia cu vorbele: „... Er' domnulu dete lui Adamu o nevăsta...“ pe cari parintele le ceti cu glasu tare... Dér' candu se intârcea făoa, in locu de un'a intârse două foi, si for' a bagă séma, reluată cetirea cu acel'asiu glasu dicându: „... Si eră smolita si pe din launtru si pe deinafara.“ Parentele ajunsese tocmai la descriptiunea corabiei lui Noe!...

Unu medicu visitandu pe unu bolnavu, i scrise o reteta si-i dise: „Se iei astă mâne deminétia.“

Bolnavulu inghită recetă si... se insanetost.

* * *

O femeia care pecatuise se intorcea dela spovadanie.

Barbatulu seu o intrebă: „Ce ti-a disu dubovniculu?“

— Nimicu! M'a intrebătă déca 'ti suntu credintioasa? — I-am respunsu: „Da.“ Pe urma m'a intrebătă indata déca spunu mintiuni? — Am respunsu er' „da“ si m'a bine-cnventat!

A Tekintetes Postahivatalnak

Sülemeden.

Folyó év Március hó 3-kán egy levelet küldöttem Szamosujvárról ily cím alatt:

Onorabilelui Domnu

Alessiu Stetutiu

franco.

inventiatoriu.

Szélszeg.

u. p. Sülemed.

(Szilágymegye) Ezen levél meg is érkezett a Sülemedi postára, de onnét vissza küldetett ezen hátrattal:

Hivatalos nyelv a magyar, miután rendeltetése helye oldáhul van irva hová szol nem értém miért vissza a feladási helyre.

És vissza is jött ezen levél.

Miután pedig nekem okvetlenül levélbeli érintkezésbe kell jönnöm a címzettel, sziveskedjék értesíteni postafordultával, hogy melyik a magyar neve Szilágymegye-, Szélszeg- és Sülemednek és egyáltalában mikép tudnám címzéni levelemet, hogy a nemes nemzetes Sülemedi postahivatal is megértsé? Ellen esetben kénytelen leszek e tárgyban felvilágosítást kérni a Nagyságos Posta Igazgatóságtól.

A választ ezen lap kezelőségéhez sziveskedjék beküldeni Szamosujvárra.

*) Pentru numerulu trecutu a fostu sositu prea târdiu. G. S.

The image shows a detailed black and white illustration of a classical building facade. The building features a prominent triangular pediment supported by four columns. Below the pediment, there is a decorative frieze and a series of arched niches or windows. The architectural style is highly detailed, showing intricate carvings and classical motifs.

SCAPATU DIN GURA MORTIEI.

— Tătu acestea de odată procurate costau numai 2 fl. și a —

„Răbdarea și cîntarea în slujba Iisusului“. Recenzie de Iononu du Terail traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 30 cr.

El. III, cadrinu materii forte interesante si amuzante. Prezinta la tata triei și 75 de

Couver în si clientă, pentru orologi, indusriei și comerciați. Prețul 40 cr.

Apologie. Discussioni filologiche si storice magiaro privitare la Romani medereite

restituite de DR. Gregoriu Silasi, PARIEA I.
Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg Gaber
Sineai. — Pretilui 30 cr.

Reunescerea limbaj românești în vorbire și scriere învederă și apreciată de Dr. G. Greer din Siliștii Prejmerului 40 CR.

Ifigenia in Aulida. Tragedia in 5 acte, după Euripide tradusă în vîrsuri de Petru Dulu Brăileanu.

Higenia in Tauria. Tragedia in 5 acte, după Euripide tradusa în versuri de Petru Dulfu. Recitată 30 ori.

Brand'a și Nunt'a fatală. Schită din emigrarea lui Drăgoșin. Novela istorică națională. Preț 30 cr.

ELU TREBUE SE SE INSORE. Novela de Maria Schwarz traducere de N. F. Negruțiu Prețul 55 cr

Secretele lor trei nopti sén trei morți
vii. Romanu englezu după Frankstein de Pamphilu J.

Romanii la Plevn'a. Disertatie de Dr. A. Trapini, Pretului 50 cr.
P. Alessi, Pretiului 20 cr.

Tot acestea la oalita se dau abonanților cu prețul bagățelui de 2 fl. v. a.

A se adresá la *Imprimaria "GHEORGIU LAZARU"* in Gherla — Szamosújvár.

卷之三

Celu mai potrivit prezentu pe serbatori!